

HARROLD LOYD csak egy napig, csütörtökön a Belvárosiban.

jére. Megnyugtató felvilágosítást kér a polgármestertől azokra a kósza hírekre, amelyek a belvárosi gyermekek egyetlen játszótérének, a Stefánián lévő játszótérnek beépítésére vonatkoznak és kéri, hogy a közgyűlés egyszer és mindenkorra mondja ki, hogy ennek a tervnek a beépítéséhez soha, semmiféle körülmények között nem járul hozzá.

— Azt megmondhatjuk — szövegezte a választ a polgármester —, hogy ezidőszereint nincs szó a játszótér beépítéséről, de örökre kötelező nyilatkozatot nem tehetünk, mert el tudok képzelni olyan helyzetet, amikor a vá-

ros minden okosan gondolkozó polgára hozzájárulna a játszótér beépítéséhez.

Az ujszegedi villamosjáratok

dolgaiban a kereskedelmi miniszter kér újabb megfontolást a közgyűléstől, mert szakértői szerint nem ajánlatos a járatok megindítása. A tanács régi, egyszer elutasított, illetve leszavazott javaslatának elfogadását kéri a közgyűléstől.

Ezek lesznek a márciusi közgyűlés fontosabb tárgyai, közülük tartozik természetesen a városháztartás múlt évi zárószámadása, amelyet hétfőn a pénzügyi bizottság elfogadott.

A szegedi filharmonikusok tíz éve A kultuszminiszter beszéde a diszhangversenyen

A Szegedi Filharmonikus Egyesület, mely 1918-ban alakult, kedden diszhangversennyel ünnepelte fennállásának tíz éves évfordulóját. Alább néhány adatot közlünk az egyesület munkásságának e tíz évből, részint olyanokat, amelyek legkiemelkedőbb és feghűbben jellemzik úgy az egyesület, mint a város zenei erőviszonyait, részint olyanokat, amelyek együttesen hű képét adják a filharmonikus zenekar működésének, értékének és sikereinek. Nem szabad megfeledkezni arról, hogy Szegeden vagyunk, ahol számolni kell azzal, hogy mit lehet és mi az, aminél többet nem bír el a város, amennyit azonban produkálni kell és hogy a filharmonikus egyesület első éveit az uttörés, a kulturaterjesztés nehéz és keserves munkájában örlődtek fel. Az egyesületnek ezek az első éve a legszebbek és a fejlődés legnagyobb útját — elismerjük: nem egészen a mostani vezetőség hibájából — a régi vezetőség alatt tette meg a zenekar.

Az új tisztikar két éve áll a helyén. A jubiláris ünnepség dicsőségét bizonyára nem is akarja lefoglalni a maga részére és az ügyek intézésének birtokában is megelégszik az elismerésnek azzal az adagjával, amely kijár mindenkinek, aki a másoktól átvett kulturális birtokállományt megőrizte vagy nem nagyon csökkentette. A filharmonikus zenekar nagy hivatást tölt be Szegeden. Fennállásáért, gyarapodásáért, tökéletesedéséért, missziójáért és sikereiért hála és elismerés mindenkinek, akinek része van fölállításában, főtartásában és munkájában.

A Szegedi Filharmonikus Egyesület 1918 októberében alakult néhány zenekedvelő műbarát kezdeményezésére, a harctérről hazaöngzőnlött ifjúság bevonásával és Fichtner Sándor elnökle mellett. Az alakulást követő néhány hét múlva már meg is tartotta az egyesület első hangversenyét, amelyet rövidesen követett három népszerű hangverseny. Ebben az évben ülték be a filharmonikusok először a színházi zenekarba, hogy a Szentivánéji álom előadásán Mendelssohn nyitányát eljátszák. Ekkor még nagyon kevés hivatásos muzsikusként volt a filharmonikusok táborában, de a pódiumon már ott ült a város amatőrjátékosainak színe-java. Az 1920-21-iki szezonban a zenekar tagjainak száma 76-ra emelkedett. Az 1922-iki szezonig, tehát az első három évben az egyesület 25 nyilvános hangversenyt adott és majd minden hangversenyen kiváló szólisták szerepeltek. Néhány nevet sorakoztatunk fel az 1920., 21. és 22-ik év szólistaszereplői közül: Dohnányi Ernő, Telmányi Emil, Koncz János, Szántó Tivadar, Stefaniai Imre, Zsámbóky Miklós, Kemény Rezső, Gábor Arnoldné, Belle Ferenc, Fehér Gizella. 1925-ben tartotta meg az egyesület a zenei hangversenyét, melyvel bezárult a zenekar megalakulásának és fejlődésének eredményekben gazdag és termékeny első korszaka.

Működésének egész ideje alatt összesen 11 zongorista, 15 hegedűs, 4 gordonka, 1 oboa, 16 énekes, 4 vendégdirigens és 6 énekkar szerepelt a zenekar műsorán. Reprezentatív nevek: Hegyi Emmanuel, Geyer Stefi, Marteau Henri, Vecsey Ferenc, Waldbauer Imre, Bokor Judit, Földessy Arnold, Németh Mária, Sándor Erzsébet, Szende Ferenc, Székelyhidy Ferenc, Vendégdirigens második sűr-

getés és ügy érdekei ellen mindössze csak 6, Ábrányi Emil, Tittel, Bernát és Pleyer Bruno szerepelt. 1910-től 1925-ig száz, 26-28-ig huszonöt hangversenyt adott a filharmonia.

A Filharmonikus Egyesület vezetősége csak abban az esetben áll hivatása magaslatán, ha a zenekar folytonos erősítése és tökéletesítése mellett meg tudja teremteni a teljes harmoniát az egyesületen belül, az egyesület életén kívül pedig mindazokkal a tényezőkkel, amelyeknek támogatására, vagy együttműködésére szüksége van. Az a vezetőség, amely száz százalékgig nem tud eleget tenni ezeknek az elsőrendű feltételeknek, ártalmára van a szegedi zenekultúrának, kisebb vagy nagyobb mértékben megbénítja magát a Filharmonikus Egyesületet is. Ez jutott eszünkbe, amikor olvastuk, hogy az elnökség meghívta a budapesti lapok zenei kritikáit. Nagyon helyes intézkedés volt, de ne feledkezzenek meg arról sem, hogy a zenekar munkásságának állandó erősítője, élesztője, lelkesítője és ellenőrzője a szegedi sajtó. Szeretnők, ha néhány ur, aki az egyesület élén áll, állandóan jelét adná annak, hogy nemcsak jubiláris hangversenyeken gondolkodik a sajtóra és hogy a sajtó munkásságát akkor is értékeli, ha az újság nem Budapesten, nem Berlinben, nem Madagaskáriban, hanem például Szegeden jelenik meg. Szegeden, ahol a filharmonikus zenekar működik, Szegeden, ahol szürke hétköznapi, kisebb ünnepnapok és a zene kivételesen vörösbe festett ünnepnapjai egyformán áll az ügy szolgálatába az itteni — sajtó.

Ennyit el kellett mondanunk a sajtóval való vonatkozásról nem a magunk, hanem a zenekar jövőjének kedvéért. Most pedig jöjjön az elismerés néhány meleg és a bírálat egy-két komoly szava a karmesterről, Fichtner Sándorról, aki itteni munkásságának 25-ik évét jubilálja. Fichtner nevéhez fűződik a zenekari hangversenyek meghonosítása, amit vasenergiával: soha el nem kedvetlenedő kitartással és buzgalommal hajtott végre. Az ő agilitásának köszönhető, hogy a katonai zenekar Szegeden az egyetlen igazán számbavehető zenei organum, a klasszikus zene propagálásának szinte egyetlen eszköze és hogy ma teljesítőképeségének örvedetesen fejlődött fokán áll, szintén az ő érdeme. Meg kell azonban hajtani a zászlót a karmester előtt is, aki huszonöt évet töltött a zenei tudomány művelésében.

A mai diszhangverseny nem alkalmas arra, hogy Fichtner egész zeneszerzői munkásságát méltassuk. Így csak két bemutatott művéről mondunk véleményt, de ez — és aligha túlozunk — többé-kevésbé egész zeneszerzői énjére vonatkozatható.

Az I. Szimfonia első és harmadik tételének nehéz, sűrített, szinte nyomasztó polifoniájában vajdik és birkozik formájának kifeszültségért egy tehetség, akit tökéletes mesterségbeli tudása a legnehezebbre is képessé tett. Dómkat tud építeni, egy gondolatot a végtelenségig variálni, de nem annyira költő és nincs benne az élettel szemben annyi egészséges naivitás, sem annyi áhítat, hogy a studiumokban megmerevedett zenei nyelvet meg tudná óvni a mesterkéltől. Önálló és eredeti stílfarmázásra törekszik, de tulsok benne az idegen forma ideál. Ezek nyomják el sokszor viharosan esengő temperamentumát és felbolakodó érzelmeit, egyéni ritmusát, holott sok olyan ere-

deliséget rejt még tehetsége, amely csak a teljes leegyszerűsítésben fog kivirágozni. Nem pusztán véletlen, hogy az I. Szimfoniának, mint a Suite-jének is legjobban sikerült tétele ismét a Scherzo. Rövid, velős, repülő fantáziával felépített, meglepetéseket tartogató, színes, művészi munka. A Fohászodás című nagyszabású, zenekarra és vegyes énekkarra komponált művét már egyszer előadták a filharmonikusok, de másodszori hallásra is több érdekességet fedeztünk fel benne. A luteránus templomi zsoltárok tartózkodó, kemény ünnepélyessége letörölhetetlen nyomokat hagytak Fichtnerben, szinte jellegzetessé tették egész művészi énjét. A Fohászodást is, amelyen átvonulnak ezek az érzéshullámok. A polifonia mámorából azonban ki-kihullanak megnyugtató melódiák, ezek a spontán alkotóerőnek megnyilvánulásai. Talán Fichtner is rá fog egyszer jönni, hogy az igazi művészet az átélés bensőségében rejlik, az igazán mesteri alkotás pedig kevéssel semat mondani.

A diszhangverseny a legfényesebb keretek között zajlott le. Theatre parée volt a jubiláló zenekarral jubiláló karmester és az ezen alkalmából megjelenő kultuszminiszter tiszteletére. 9 óra tájban szétnyílt a függöny és a pulpituson megjelent Klebelsberg Kunó.

Szegedet, a kulturváros felé növe alföldi metropolist méltatta, majd a zenének és művészetnek egy város és népe nevelésére és művelésére gyakorolt nagy hatásáról beszélt.

Amikor nekünk külföldön még nem volt diplomáciánk, mondotta, akkor a magyar kultúrának Liszt és Munkácsy voltak a követek. A nagy tetszéssel kísért, gondolatgazdag beszéd után a különféle zenei testületek és egyesületek, a dalárdák, zeneiskolák, a makói és vásárhelyi filharmonikus egyesületek képviselői köszöntötték Fichtner Sándort és babérkoszorúkkal árasztották el a meghatót jubilánst. Az üdvözlések előtt Fichtner Diadalénekét adták elő az egyesített dalárdák Könyig Péter szakavatott vezénylete mellett. A színházi zenekar szokásos helye fölé épített pódiumon a nézőtér első soráig ülték a teljes létszámban felvonult muzsikuskok. Fichtner I. Szimfóniájának előadása következett. A technikailag is nehezen begyakorolható művet késztűten és lelkesedésre való ügyyszeretettel játszotta a zenekar. Nagy feltűnést keltett a Fohászodás előadása. Újszerűen hatott az emeleten elhelyezett fiúk üde, csengőhangú kórusa, amely szárnyalva kapcsolódott a férfi és női hangok és a zenekar zúgó összhangjába. A szereplők a lehető legjobbat adták.

A közönség az ünnepélyesség emelésére minden számot örömmel megtapsolt. Ismét a zene elismerő mecenásának bizonyult, ami remélhetőleg további fokozott munkára fogja buzdítani a filharmonikusokat.

Lengyel Vilma.

Uri és női divatáruk

férfi ingek, nyakkendők, kötött kabátok és pulloverek,

férfi, női és gyermek harisnyák

legnagyobb választékban 823a

olcsó szabott áron

Pollák Testvéreknél

Széchenyi tér és Csekonics ucca.